

vyzvalo, by brambory dodával nákupnímu družstvu železničních zřízenců, že tedy žalovaná byla pověřena úkoly veřejnoprávními. Na tom ničeho nemění okolnost, že žalované hospodářské skladiště jako zmocněnec zemského obilního ústavu ve svých obchodních knihách žalobce dobropisem 9984 Kč 10 h uznalo a zatížilo zažalovanou částkou, neboť kupitelem bramborů bylo nákupní družstvo železničních zřízenců, které 14. února 1920 učinilo splátku 7245 Kč na kupní cenu. V tomto sporu jde vlastně o to, je-li srážka, učiněná žalobci, přiměřena čili nic, tedy o otázku, jejíž řešení dle § 20 vládního nařízení ze dne 15. září 1919, čís. 504 sb. z. a n. jest vyhrazeno rozhodčímu soudu plodinové bursy anebo znalecké komisi obchodní a živnostenské komory.

Čís. 1294.

Exekuční vymáhání peněžitých pohledávek proti eráru.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1921, R II 415/21.)

Vymáhající věřitel navrhl ku vydobytí své vykonatelné pohledávky proti železničnímu eráru povolení exekuce na movitosti v budově ředitelství státních drah v O. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Jde tu o exekuci pro peněžitou pohledávku na železniční erár. Ohledně povolení a výkonu takovéto exekuce, protože jest obdobna s exekucí pro pohledávky proti obcím, veřejným a všeužitečným ústavům, přicházejí v úvahu §§ 15 a 28 ex. ř. Dle § 15 ex. ř. lze povolit exekuci proti obcím, veřejným a všeužitečným ústavům jen ohledně takových předmětů, kterých může býti použito k uspokojení věřitele, aniž by tím byl ohrožen veřejný zájem. Vydati prohlášení, zdali ono ohrožení zde je čili nic, jsou povolány správní úřady. Protože dle § 3 ex. ř. o návrhu na povolení exekuce je rozhodnouti z pravidla bez předchozího ústního jednání a bez slyšení odpůrce, dále protože dle § 55 odstavec třetí ex. ř. je na navrhovateli, aby dokázal okolnosti, rozhodné pro soudní rozhodnutí, měl i v tomto případě navrhovatel okolnost, že oné v § 15 ex. ř. uvedené překážky proti povolení exekuce není, dokázati a o tom vyjádření správního úřadu předložiti. Toto vyjádření předloženo nebylo a již proto neměla navrhovaná exekuce býti povolena. Kromě toho vzhledem ku zvláštním předpisům o placení dluhů se strany eráru, že totiž musí býti dluh nejprve u pokladny k výplatě poukázán, načež věřitel si peníze na kvitanci u pokladny vyzvedne (viz § 295 odstavec první ex. ř.), tedy vzhledem k tomu, že dluh eráru jest dluhem nikoliv na přínos, nýbrž na odnos, nestačí k povolení exekuce pouhé tvrzení navrhovatele, že mu nebyl dluh zaplacen, nýbrž nutno, aby dluh byl příslušným úřadem k výplatě a vyzvednutí poukázán. Také tento předpoklad v tomto případě pro povolení exekuce schází.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Nesprávným jest názor rekurentův, že v příčině placení dlužné hotovosti sluší erár na roveň postavit soukromé osobě a že povinností eráru

jako kterékoli jiné osoby jest, zavčas (t. j. ve lhůtě rozsudkem nebo smírem určené) platiti. Pro výplatu hotovostí u státních pokladen platí zvláštní předpisy, jest tu třeba poukazu úřadu likvidujícího příslušné státní pokladně, takže výplata při složitém aparátu státním neděje se tak lehce, jako výplata peněz osobou soukromou. Tyto předpisy jsou všeobecně platné, nebyly exekucním řádem zrušeny a musí se jim též vymáhající věřitel podrobiti. Z toho plyne, že ustanovení exek. řádu o vymáhání peněžitých pohledávek proti eráru, nebyla-li pohledávka ve lhůtě rozsudkem neb smírem určené zaplácena, užiti nelze. Že by se byl rekurent dle platných předpisů zachoval, zejména že by byl žádal u příslušného úřadu za poukaz k výplatě pohledávky, dle smíru mu příslušející, nebylo ani tvrzeno, a nebyl proto oprávněn žádati za exekuci.

Čís. 1295.

Jest třeba zvláštní plné moci k udělení zmocnění společníkům firmy, k níž náležel též zůstavitel, by jménem dědiců mohli firmu zastupovati a znamenati a příslušné opovědi za tím účelem k firemnímu rejstříku učiniti.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1921, R II 427/21.)

Notář udělil jménem dědiců, jež zastupoval, zmocnění společníkům firmy, jejímž společníkem byl též zůstavitel, by jménem dědiců firmu zastupovali a znamenali a příslušné opovědi za tím účelem k firemnímu rejstříku učinili. Žádosti za schválení zápisu do rejstříku v uvedeném směru soud prvního stupně nevyhověl. Rekursní soud usnesení potvrdil. Důvody: Rekurs není opodstatněn. Z plných mocí, dědici notáři daných, není zřejmo, že dědici ho zmocnili k tak důležitému právnímu jednání, jakým jest udělení zmocnění společníkům firmy, aby tito jménem dědiců mohli firmu zastupovati a znamenati a příslušné opovědi za tím účelem k firemnímu rejstříku učiniti. Jde tu o tak důležitý právní úkon, že nelze o tom pochybovati, že k tomuto úkonu je ve smyslu předpisu § 1008 obč. zák. zapotřebí poručensky, pokud se týče opatrovnícky schválené speciální plné moci, která však vykázána nebyla. Je proto usnesení prvního soudu zákonem odůvodněno, třeba první soudce usnesení své odůvodňoval tím, že pro žádost v té formě, v jaké byla podána, není podkladu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu pro nedostatek podmínek § 16 nesp. říz.

Čís. 1296.

Sedmíhradské manželství.

Státního občanství rakouského pozbyl ten, kdo ohlásil své vystoupení, obdržel od úřadu osvědčení, že byl ze svazku státního propuštěn, a nabyt v jiném státě státní příslušností, třebas zůstal bydlet na území státu rakouského.

(Rozh. ze dne 15. listopadu 1921, Rv II 200/21.)